Tampereen yliopiston lausunto Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain uudistamisesta
Lausuntopyyntö hallituksen esitykseen HE 98/2020 vp

Tampereen yliopisto kiittää luottamuksesta ja mahdollisuudesta antaa lausunto sähköisen viestinnän palveluista annetun lain uudistamista koskevasta hallituksen lakiesityksestä.

Hallituksen lakiesitys HE 98/2020 vp pohjautuu pitkälti lausuntokierroksella 20.11.2019 – 16.1.2020 olleeseen lakiluonnokseen. Lausuntokierroksella esiin tulleisiin kohtiin on tehty täsmennyksiä, mutta oleellisia muutoksia lakiesityksen sisältöön ei ole tehty.

Tampereen yliopisto pitää hallituksen lakiesitystä yleisesti loogisena ja hyvin toimivana kokonaisuutena, jossa selkeänä tavoitteena on sähköisen viestinnän palvelujen parantaminen.

Lakiesitykseen liittyviä keskeisiä muutoksia ovat

1. Mikro-operaattoritoiminnan mahdollistaminen radioluvilla

- Taajuustehokkuus kärsii taajuuskaistan sirpaloinnista usealle käyttäjälle, mutta rajoitetun taajuuskaistan varaaminen mikro-operaattoritoiminnalle on parempi vaihtoehto toistaiseksi kuin jakaa kaikki taajuudet kolmen päätoimijan kesken. Näin avautuu lisää mahdollisuuksia uudentyyppisille palveluille.

2. Matkaviestinjärjestelmien verkkotoimilupien myöntämiseen ja jatkamiseen liittyvät asiat (toimilupien jatkuvuus investointien takaamiseksi)

- Lakiesityksen perusteella toimiluvat voivat jäädä kolmen päätoimijan haltuun ja markkinalle ei näin voi juurikaan tulla uusia toimijoita. Perusteluiksi esitetään mahdollisuutta ylläpitää kilpailua muilla keinoin kuin mahdollistaa useampien maankattavien infrastruktuurien rakentamisen. Tämä perustelu on linjassa yhteisrakentamisen vapauttamisen kanssa.

- Kilpailun ylläpitämistä tukee myös esitys sääntelyn muuttamisesta siten, että verkkotoimilupia on jatkossa mahdollista jakaa useammalla kuin yhdellä huutokauppamallilla.

3. Matkaviestinjärjestelmien liittymäkohtien (etenkin 5G:n piensolujen) sijoittamisen helpottaminen / suoraviivaistaminen

- Matkaviestinjärjestelmien rakentamisen suoraviivaistaminen on kaikkien osapuolien etu ja siten perusteltua.

4. Matkaviestinjärjestelmien yhteisrakentamisen vapauttaminen

- Yhteisrakentamisen vapauttaminen vaikuttaa infrastruktuurien kustannuksiin ja siten myös välillisesti kuluttajahintoihin. Yhteisrakentamisella ei menetä mitään keskeisiä teknologisia etuja, koska operaattorit käyttävät samoja tukiasemapaikkoja etenkin taajamien ulkopuolella.

- Lakiesityksen 16§:ssä olevan tekstin sisältö jää edelleen hieman epäselväksi erityisesti kohdassa ”Ehdotettu säännös ei kuitenkaan estäisi sitä, että toimilupaviranomainen sääntelisi yhteiskäyttöä eikä myöskään kilpailulainsäädännön soveltamista”. Vapautetaanko yhteisrakentaminen kokonaan vai jääkö tämä avoimeksi?

5. Yleispalveluyhteyden vähimmäisnopeus

- Yleispalveluliittymän vähimmäisnopeutta koskevan asetuksenantovaltuuden siirto valtioneuvostolle on tarpeellinen muutos. Internetyhteyksien laatua ja nopeutta koskevien vähimmäisvaatimusten asettaminen on koko yhteiskunnalle keskeisten verkkopalveluiden kannalta merkittävä asia.

- Yleispalveluyhteyden nostaminen ensi vaiheessa vähintään 5 Mbit/s tasolle on tarpeen varmistamaan digitaalisten palvelujen toimivuus. Tampereen yliopisto on ehdottanut nopeuden nostamista suoraan 10 Mbit/s tasolle, mutta vähimmäisnopeutta voidaan tarkastella uudestaan vaikka vuonna 2022.

6. Toimilupaehtoihin voidaan jatkossa liittää vaatimus yhteyksien nopeudesta

- Kannatamme mahdollisuutta liittää toimilupiin ehtoja koskien nopeusvaatimuksia yhdessä peittovaatimusten kanssa. Näin voidaan yhtenäistää ja parantaa kuluttajapalveluiden laatua eri puolilla maata.

Yhteenvetona todettakoon, että edellä mainitut keskeiset muutoskohdat tukevat langatonta ja kiinteää tietoliikennemarkkinaa Suomessa ja edistävät sen kehitystä sekä markkinoilla olevien toimijoiden että kuluttajien näkökulmasta.

Tämän lakiesitystä HE98/2020 vp koskevan lausunnon samoin kuin aikaisemman lakiluonnosta (VN/9020/2019) koskevan lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet professori Jukka Lempiäinen ja dosentti, yliopistonlehtori Marko Ala-Fossi Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunnasta.